Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12 1]2

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες(3 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου Ὁμόνοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας« Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ἡ λογοκρισία—Κράτος ὑπερέττας—Ὁ κ. Ρουσόπουλος—Οἱ προβιβασμοὶ—Τὰ Συντάγματα.

ΤΡΕΙΣ ἡμερίδες μοναχὰ βγήκανε τὴν Τρίτη τὸ πρωΐ· ἡ «Ἀκρόπολη», ὁ «Χρόνος» καὶ οἱ «Ἀθῆναι». Οἱ ἄλλες ἐμποδιστήκανε ἀπὸ τὸ «Στρ. Σύνδεσμο». Δηλ. ἀρχίνησε, σὰ νὰ λέμε, ἡ λογοκρισία. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ καινούριο (Συνταγματικό!!) βροῦτο, πάλι ὁ καμαρωμένος μας ὁ τύπος βταίει.

Καὶ νά, γιατί. Κάτι ζήτησε ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» νὰ μὴ δημοσιευτεῖ, γιατί, λέει, δὲ σύφερνε. Οἱ ἡμερίδες ἐπιμένανε νὰν τὸ δημοσιέψουνε.

— Δὲ θὰ κυκλοφορήσει λοιπὸν τὸ φυλλο σας! τοὺς λέει ὁ «Σύνδεσμος».

— Δὲν τυπωνόμαστε κ' ἐμεῖς! τοῦ ἀποκρίνουνται οἱ ἡμερίδες.

Καὶ δὲ βγήκανε τὴν Τρίτη. Τὴν Τετράδη τὸ πρωΐ μᾶς βγήκανε ὅλες βρέσκες βρέσκες καὶ καμαρωτὲς χωρὶς νὰ ποῦνε γρὺ γιὰ τὴ σβερκιὰ ποὺ βάγανε. Μὲ γειά τους!

— Ἀνάγκη εἰλικρινείας! βωνάζει ὁ «Σύνδεσμος».

— Ἀνάγκη κυκλοφορίας! ἀπαντοῦν οἱ λεγάμενες.

Κ' ἔτσι βαδίζουν ὅλ' ἁρμονικώτατα.

★

ΘΑ μᾶς ρωτήσετε τώρα·

— Καὶ τί ἀγαπούσατε νὰ κάμουν;

Σᾶς ἀπαντοῦμε: Ἢ νὰ ὑποχωρήσουν ἀπὸ τὴν ἀρχή, σὲ κεῖνο ποὺ τοὺς ζήτησε ὁ «Σύνδεσμος» ἤ, μιὰ καὶ νομίσανε πὼς ἔπρεπε νἀντισταθοῦνε, νὰ ἐπιμείνουν ἴσαμε τὸ τέλος.

Μὴν ξεχνάτε πὼς ὑπάρχει καὶ «Συνδικάτο τοῦ τύπου». Μὴν ξεχνάτε ὅμως καὶ τἄλλο, πὼς τὸ «Συνδικάτο» αὐτὸ ἔχει μοναχὰ ἐμπορικὸ σκοπό, ὄχι καὶ ἠθικό. Γιατὶ ἂν εἶχε καὶ Ἠθικὸ σκοπό, ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» δὲ θ' ἀποκοτοῦσε νὰ φερθεῖ ἔτσι στὸν τύπο, ἀφοῦ θὰν τὄξερε πολυκαλὰ πὼς ὄχι μόνο μερικὲς κι ὄχι μόνο τὴν Τρίτη, μὰ ὅλες οἱ φημερίδες τῆς Ἀθήνας θὰ ξακολουθούσανε νὰ μὴν τυπώνουνται καὶ νὰ μὴν κυκλοφοροῦν ἴσαμε ποὺ νὰ νοιώσει ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» τὸ λάθος του καὶ νὰ πάει νὰν τοὺς ζητήσει συχώρεση.

Σ' ἕνα ὅμως Κράτος ὑπερέττας, δὲν μπορεῖ ὁ τύπος νὰ κάνει μοναδικὴ ἐξαίρεση.

★

ΤΗΣ Τρίτης ἡ «Ἀκρόπολη» προτείνει γιὰ τὸ Ὑπουργεῖο τῆς «Γεωργίας τοῦ Ἐμπορίου» τὸν κ. Ὄθωνα Ρουσόπουλο. Ὅλα τὰ παινέματα ποὺ τοῦ γράφει ἡ «Ἀκρόπολη» τὰ βρίσκουμε λιγώτερα ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, γιατὶ τὸ «Σωσίβιον τῶν νέων», ὅπως μπορεῖ ἀξιόλογα νὰ ὀνομαστεῖ ἡ «Ἐμπορικὴ καὶ Βιομηχανικὴ Ἀκαδημία» του, εἶναι ὁ καλύτερος τίτλος ποὺ μπορεῖ νὰ παρουσιάσει ἕνας Ὑπουργὸς γιὰ τὸ καινούριο Ὑπουργεῖο, ὅταν ἱδρυθεῖ.

★

ΘΑ μᾶς δώσουν τὴν ἄδεια οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ (μιὰ καὶ μᾶς τὸ δηλώσανε οἱ ἴδιοι πὼς ὑπάρχει «Ἀνάγκη εἰλικρινείας») νὰ ποῦμε δυὸ λόγια γιὰ τοὺς καινούριους στρ. προβιβασμούς.

Μὰ καὶ τί νὰ ποῦμε;

Ἂς ποῦμε καλύτερα γιὰ τὰ Εἰρηνοδικεῖα ποὺ καταργοῦνται καὶ γιὰ τόσους φτωχοὺς φαμελίτες ποὺ ρήχνουνται στοὺς πέντε δρόμους γιὰ νὰ ξοικονομηθοῦνε μερικὲς ψωροχιλιάδες.

Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τσιφούτικες οἰκονομίες κι ἀπὸ τὴν ἄλλη σπατάλες ἀνόητες—ἔτσι, νὰ ποῦμε, σὰν τὴν ἄμυαλη νοικοκυρὰ ποὺ πεθαίνει τὰ παιδιά της στὴ νήστεια γιὰ νὰ ξοικονομάει παράδες γιὰ λοῦσα καὶ νὰ μπορεῖ νὰ ξεγελάει τὸν κόσμο.

Ὁ Τυπάλδος, πρὶν ἐπαναστατήσει, εἶχε προτείνει νὰ μὴ γίνουνε γιὰ τρία χρόνια καινούριοι προβιβασμοὶ στὸ Ναυτικό. Γιατὶ νὰ μὴν τονὲ μιμηθεῖ κι ὁ κ. Ζορμπᾶς;

★

ΑΚΟΜΑ καὶ τοῦτο, μὲ τὴν ἄδεια πάντα τοῦ «Στρ. Συνδέσμου»:

Ὅπως πάμε, σὲ λίγα χρόνια θὰ πάψουμε πιὰ νὰ λέμε «Πρῶτο Σύνταγμα πεζικοῦ» λ. χ. «Βα πεδινὴ πυροβολαρχία» καὶ θὰ λέμε «Τὸ Σύνταγμα τῶν ἀνθυπολοχαγῶν», τὸ «Σύνταγμα τῶν ὑπολοχαγῶν» κτλ.

ΤΣΙΓΓΑΝΑ

Σιὸν Κωστῆ Παλαμᾶ

Πυρὸς ἀέρας καὶ φεγγόβολος τριγύρω σου,
κορμὶ σὰ φλόγα λυγερό, ξεπεταχτὸ σὰ φίδι
καὶ σὰν τοῦ πόντου τὸ μεθύσι πολυσάλευτο,
κ' ἐχύθη ἡ γύμνια σου σκληρὴ σὰ φονικὸ λεπίδι.

Δροσοσταλίδες ἄνθισες στοῦ ἴδρου τἀγκάλιασμα,
σὰν τοῦ κυμάτου τὸν ἀφρὸ σὲ κρίνου σάρκα, κι ὅλοι
οἱ πόθοι μου σὰ σκλαβηνοὶ δεμοὶ στὰ κάτεργα
στοῦ κόρφου σου τ' ἀπόσκεπο λάμναν ἀραξοβόλι

Σὰν ἕνα ἀδράχτι κρεμασμὸ ἀπὸ μοίρας δάχτυλο
καὶ σὰ στριφουλιὰς χαλωστῆς κι ὀχτρὸς πάνω ἀπὸ χῶρες
ἀνεμική, πρὸς τἄνθια διάβηκες καὶ χλώμιασαν
στῶν ματιῶν σου τὰ δρέπανα, στῆς ματιᾶς σου τὶς μπόρες.

Κι ὡς στοῦ ὄρθρου τὰ φτερὰ ἢ στοῦ βορᾶ τὸ δάγκαμα
ξυπνάει ἡ ὁλοτρέμουλη ψυχὴ μέσ' στὴν κοιμπάνα
κι ὡς σπαρταράει τὸ ἐφτάστρι στὰ μεσάνυχτα
τῶν ματιῶν σου, ἔτσι παραδέρνομαι, Τσιγγάνα.

Κι ὡς τὸ φεγγάρι κυματοσέρνει τρεμάμενο
σὰν σὲ ποτάμι φίλντισι, κλιτὸ μὲ ὄχτους σεντέφι
στοῦ λαιμοῦ σου ὡς τὰ τρίσβαθα, ἔτσι πικροδέρνομαι,
ἔτσι κ' ἔτσι στὰ χέρια σου φτεροχτυπάει τὸ ντέφι.

Κ' ἡ κοιλιά σου ποὺ μοῦμοιαζε ἡλιοβασίλεμμα
κ' ἡ κοιλιά σου ποὺ φάνταζε σὰ νἆταν ἀνθισμένη
κ' εἶταν σὰ χάδεμμα στὰ μάτια βελουδόπλαστο
κ' εἶταν σὰν πεταλοῦδα ἄσπρη γιγάντισσα ὑπνωμένη

Κ' ἡ κοιλιά σου ποὺβγαζε ἀχνοὺς σὰ νἆταν κόλαση
κι ὁ κολασμένος εἶμουνα ἐγώ, καὶ ὦ λύσσα ὦ λύσσα
ὅσο μοῦ γέλαγε τὰ χάδια μου ἔτριζα ἄθελα
σὰν τὸ τσακάλι ποὺ μεθᾶ σὲ ὠμοῦ κρεάτου κνίσσα.

Καὶ τὸ στόμα σου ποὺ ἔσταζεν ἄλικο θάνατο
σὰν αἷμα ρόδου πορφυρὸ καὶ σὰ θαμμάτων θάμμα,
ὦ τ' ἀνθοπότηρο νὰ ζύγωνα στὰ χείλια μου
νὰ πίνω ὡς τὴ συντέλεια ἀπ' τῆς κόλασης τὸ κάμμα.

Καὶ τὰ μαλλιά σου μαῦρες νύχτες ἀφεγγίριαστες

τὸν τρόμο ὁ Ὀρέστης, γιατὶ νἄρθω; Γιατὶ νἄρθω;

Καὶ τώρα—τώρα ὅλα τὰ ὄργανα ξεψυχοῦνε καὶ λιγώνουνται κι ἀνάμεσά τους μόνο τοῦ φλάουτου τὸ παράπονο γρικιέται. Κλαίει, παραπονιέται, μιλεῖ κ' ὕστερα σωπαίνει, κ' ὕστερα ξαναρχίζει πάλι. Εἶναι σὰν τὴ βρύση τὴ σπασμένη ποὺ στάζει. Εἶναι σὰν τὸ ρυάκι ποὺ περνᾶ κι μιλεῖ ὄμορφες ροδοδάφνες καὶ κλαίει ποὺ τὶς ἀφήνει τόσο γρήγορα. Εἶναι σὰν τὴ δύση ποὺ ἀποχαιρετᾶ τὰ βουνὰ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ἀποξεχάσει. Ὄχι! ὄχι! εἶναι σὰν τὸ θάνατο τῆς Χρυσούλας!—τῆς Χρυσούλας ἢ κανενὸς πουλιοῦ νιογέννητου καὶ λιγόχρονου ποὺ πρὶν ἀκόμα βγάλει φτερά, στριγμώνεται ἀπὸ καμιὰ μπόρα καὶ πεθαίνει στὴν ἄκρη τῶν κεραμιδιῶν;

Κ' ἔλεγε, ἔλεγε ἡ ψυχὴ τῆς Χρυσούλας ἀναστενάζοντας μέσα ἀπὸ τὸ φλάουτο:

— Μήτε τὸ φεγγάρι, μήτε ἡ Θάλασσα, μήτε τὰ λουλούδια μποροῦνε νὰ μὲ γιάνουν. Μόνο ὁ Θάνατος μπορεῖ νὰ μὲ γιάνει ἐμένα σκοτώνοντάς με, ἢ Ἐσύ, Ἀγάπη μου, φιλώντας με. Ἐγώ, Ὀρέστη μου, βάζω καὶ τὰ δυό μου χεράκια ἀπάνω στὸ ξανθὸ κεφαλάκι τῆς Στιγμῆς ποὺ σὲ γνώρισα. Εὐλογῶ καὶ τὸ Θάνατο καὶ τὴν Ἀγάπη καὶ τὰ χέρια σου ποὺ μὲ χαδέψανε καὶ τὰ χέρια σου ποὺ μὲ σκοτώσανε... Ἀγάπη μου!..

— Θέ μου! Θέ μου! Πῶς ξεφωνίζει ἔτσι δυνατὰ μπροστὰ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἡ μουσικὴ τὰ κρίματά μας! Πρέπει νὰ φύγω—καὶ ποῦ νὰ φύγω νὰ κρυφτῶ νὰ μὴν ἀκούω; Ὅ,τι χλωμὸ καὶ ὄμορφο καὶ ντελικάτο μιλεῖ μου γιὰ σένα καὶ παραπονιέται μου. Γιατὶ τὴ σκότωσες; Γιατὶ τὴ σκότωσες; Τοῦ κάκου φωνάζω: Λουλούδι μου, ποὺ γέρνεις ἔτσι καὶ μιλεῖς μου καὶ παραπονιέσαι μου γιὰ Κείνη, ἐγὼ δὲν τὴ σκότωσα. Κάποιος εἶναι ἀποπάνω μας καὶ σκοτώνει μὰς ὅλους. Πότε μὲ τὴν ἀγάπη, πότε μὲ τὸ μαχαίρι, πότε μὲ τὴ μουσική, πότε μὲ τὸ φεγγάρι. Κάποιος εἶναι ἀποπάνω μας καὶ χιλιῶν λογιῶν σκοτώνει μας, Λουλούδι μου.

Μὰ τὸ ἀθῶο, ἀνήξερο λουλούδι δὲν μπορεῖ νὰ νοιώσει τὸν πόνο ἐμᾶς τῶν ἀνθρώπων κι ὅλο λυγίζει κι ὅλο φωνάζει μου καμπανίζοντας θλιμένο μέσα στὸν ἀέρα:

— Γιατὶ τὴ σκότωσες; Γιατὶ τὴ σκότωσες;

—

Τὴν ἐρχόμενη νύχτα, τ' ἀποξημερώματα, πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του (μὴν εἶδε τὴ Χρυσούλα στ' ὄνειρό του;) ντύθηκε, κατέβηκε τὶς σκάλες κ' εἶπε: Θέλω νὰ πεθάνω.

Ἄνοιξε τὴν πόρτα,—καθότανε τώρα στὸ σπίτι τοῦ θείου του, ποὺ τόνε πῆρε μαζί του γιὰ νὰ μὴ μένει μόνος κι αὐτοχτονήσει ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς Χρυσούλας. Ἤτανε χρός, ἀποφασισμένος, πῆγε στὸ Σηκουάνα καὶ [illegible] κε στὴ μέση τοῦ ἴδιου γιοφυριοῦ ὅπου στέκ[illegible] χτὲς βραδ.. Ἀπέναντι σ' ἕνα χτίριο π[illegible] πύργο μεσαιωνικό, δυὸ φανάρια θαμπόφω[illegible] τὴν ἀψηλὴ πόρτα ἀπ' ὅπου ξεκινήσαν μιὰ φορὰ τρεῖς ὄμορφες γυναίκες κι ἀνεβήκανε γαλήνιες τὴν καρμανιόλα καὶ παραμερίσανε τὰ μαλλιά τους (μιανῆς τὰ μαλλιὰ εἶχανε ἀσπρίσει ἐκείνη τὴ νύχτα) σκύψανε καὶ πεθάνανε.

Κ' εἶπε: Αὐτὲς οἱ γυναίκες θὰ μοῦ δώσουνε τὸ θάρρος νὰ πεθάνω. Ἔσκυψε καὶ κύτταξε τὸν ποταμό. Φανταράκια κόκκινα ξετυλίζανε αἱματωμένες φαρδιὲς κορδέλες ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη τοῦ ποταμοῦ στὴν ἄλλη. Βαποράκια καὶ βάρκες εἶσανε δεμένες στοὺς ἀψηλοὺς ὄχτους κ' οἱ ἤσκιοι τους πέφτανε βαριοὶ ἀπάνω στὰ νερά. Ὅλος ὁ ποταμὸς πέρα ὡς πέρα γοργότρεμε καὶ βουβκανατρίχιαζε ἀναδεύοντας τὶς αἱματωμένες κορδέλες καὶ τὰ βαρήσκιωτα καράβια.

Ὁ Ὀρέστης τρόμαξε. Πόσο κρύα θἄσανε τὰ